

Jaarverslag 2003

De doelstelling van de Natuur - en Milieuraad (NMrE)

De NMrE heeft ten doel het bevorderen van natuurbehoud en milieuzorg in de gemeente Enschede. Zij wil haar doel onder meer bereiken door het afstemmen van de activiteiten van de deelnemende organisaties op de genoemde onderwerpen.

De raad is het samenwerkingsorgaan van deze organisaties en kan als zodanig naar buiten treden, waartoe ook het indienen van bezwaar- en beroepschriften behoort.

Wat het onderwerp milieu betreft kunnen wij ons momenteel helaas slechts bezighouden met het direct zichtbare deel.

Deelnemende organisaties

KNNV, de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, afdeling Enschede

ENMV, de Enschedese Natuurhistorische Museumvereniging

IVN, de Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie afd. Enschede

NIVON, het Nederlands Instituut voor Volksontwikkeling en Natuurvriendenwerk afdeling Enschede

Vereniging Milieudéfensie Kerngroep Enschede

Fietsersbond ENFB, afdeling Enschede

Samenstelling bestuur

Aan het begin van het jaar was het bestuur als volgt samengesteld:

W.H. Arends, voorzitter

G.A. Bos penningmeester, afgevaardigde van het Nivon

Mevr. A.P. van Baalen, afgevaardigde van het IVN

Mevr. A.Geilenkirchen-Westerbeek, vertegenwoordigster KNNV.

H.Kits, afgevaardigde van het Nivon

N.Kloek, lid

Mevr. B.Bekkering-Hoekstra is nauw met het bestuur verbonden via haar voorzitterschap van de 'werkgroep bomen'.

In januari trad mevr. E. Dirkwager-Menko toe tot het bestuur als afgevaardigde van de ENMV.

Jammer genoeg moest de heer Kloek begin maart om persoonlijke redenen afscheid nemen. Hij heeft met veel elan gewerkt aan het opzetten van een website, een reeds langgekoesterde wens van ons. Een deel van deze werkzaamheden is inmiddels gereed zodat een ander daar op kan voortbouwen.

Per 1 maart nam de heer Kits het penningmeesterschap op zich en werd mevr. Bekkering-Hoekstra weer gewoon bestuurslid. Zij blijft voorzitter van de 'werkgroep'.

Activiteiten van de NMrE

Bijna elke maand vergadert de raad waarbij, naast de onderstaande onderwerpen en de activiteiten van de werkgroep bomen, ook allerlei andere zaken aan de orde komen zoals de contacten met de gemeente of andere instanties en ook de belangrijke zaken van de aangesloten organisaties.

In dit verslagjaar is de nadruk vooral op drie punten gericht geweest: op de ontwikkeling van een aantal belangrijke vraagstukken op het gebied van verkeer, het beoordelen van een serie bestemmingsplannen en veel activiteiten op het gebied van 'bomen'.

Verkeerszaken:

De NMrE is rechtstreeks of via Groen Beraad betrokken bij een aantal klankbordgroepen zoals

-de west- en noordwest tangent

-de middentangent c.q. verbreding Auke Vleerstraat

-over het compensatiepakket Enschede-noord wegens het niet doorgaan van de w. en n.w. tangent.

-de HOV noord

-de traverse door Lonneker

Tijdens deze bijeenkomsten wordt de stand van zaken weergegeven en worden ideeën uit de vergadering geput. Voor ons zijn deze bijeenkomsten nuttig omdat we hierdoor in een redelijk vroeg stadium mee kunnen denken over de invulling van de ruimte. Steeds meer ontwikkelen deze bijeenkomsten zich als denktanks, maar ook als eerste beoordelaar van de uitgedachte plannen. Tijdens al deze bijeenkomsten geven wij nadrukkelijk onze meningen.

T.a.v. de west-tangent is tijdens een inloopavond van de klankbordgroep naar voren gebracht dat voor Groen Beraad een nieuwe weg door Tweekelo onaanvaardbaar is. Bij een verbreding van de Auke Vleerstraat zal men ons daarentegen in het verdere traject niet tegenkomen.

Bij de verbreding van de Auke Vleerstraat is er thans sprake van 3 varianten waarbij de meest westelijke, om het transportcentrum en om De Eekhof heen, voor ons ook absoluut onaanvaardbaar is.

Over de 'verkenningstudie Lonneker' is door een aantal organisaties, aangesloten bij Groen Beraad, een zienswijze bij de provincie ingediend. Wij zijn tegen een verdere aantasting van het buitengebied en pleiten voor een handhaving van de bestaande situatie, zij het met enkele aanpassingen bij kruisingen. De monumentale bomenrij langs de Oldenzaalsestraat dient volgens ons geheel te worden gespaard. Het kappen van veel bomen zal het aanzicht van het dorp in ernstige mate aantasten.

Bestemmingsplannen

Volkstuincomplex Tweekeleres.

Het Gerechtshof in Arnhem heeft uitspraak gedaan inzake het beroep tegen de weigering van de gemeente om een vergunning af te geven voor de bouw van een berging op een volkstuincomplex. Wij hadden samen met vele andere personen indertijd een bezwaarschrift bij de gemeente ingediend omdat aanvankelijk een vergunning zou worden verleend en naar onze mening had de bouwer de berging zodanig ontworpen dat hier een zomerhuisje van gemaakt kon worden. Bovendien was de bouw van de berging in strijd met de voorschriften voor het gebied. Het hof heeft de gemeente tot onze voldoening gelijk gegeven.

De Eschmarke

Naar aanleiding van het voorlopig ontwerp van het ecopark in de Eschmarke hebben wij in een brief aan de stadsdeelcommissie onze zorgen geuit over de verdergaande versmalling van deze zone. Door nog meer zgn. 'urban villa's' in de zone te willen proppen, blijft er voor de zone te weinig ruimte over. Daarnaast hebben wij groot bezwaar tegen een doorsnijding van de ecozone door gemotoriseerd verkeer. Hierover wordt nog verder gesproken met alle betrokkenen, vooral ook i.v.m. een andere aanvoerroute die nodig is om bij de sportvelden te komen.

Daarnaast is de combinatie van recreatie en ecozone een zeer bedenkelijke.

Verder hebben wij onze zorgen kenbaar gemaakt tegen de langzame uitvoering van de natte ecozone langs de Glanerbeek. Ook snijdt de busbaan hier op een ongelukkige manier door een fraai klein parkje "De Bultjes" waarmee tevens een speelgelegenheid voor de jeugd verloren gaat.

Het is jammer dat het alternatief van de Dorpsraad Glanerbrug niet overgenomen is.

Al met al is de aanpak van Oikos geen voorbeeld van een geslaagde ecowijk geworden.

De busbaan wordt naar onze mening te breed en komt bovendien enkele jaren te laat. Veel bewoners hebben nu gekozen voor eigen vervoer per auto, waardoor het aantal auto's in de wijk veel hoger is dan waar men bij de planning van uit is gegaan.

Kotmanplaats

In het kader van het voorontwerp kregen wij het verzoek de plannen voor de Kotmanplaats te beoordelen.

Naar onze mening is dit plan over het geheel genomen gedegen van opzet.

Wel vinden wij dat de bouw van kantoren in dit deel van de stad afgeremd moet worden gezien het nog voor 10 jaren bestaande overschot aan kantoorruimte (zie kantorennota gem. Enschede) en de noodzaak van concentratie van kantoorruimte in het 'Hart van zuid' van Hengelo, een van de grote projecten van Netwerkstad. Verder hebben wij vragen gesteld n.a.v. het handhaven van groen en bomen en het beheersbaar maken van de grondwaterstand.

Roombeek

Ook over deze plannen hebben wij een zienswijze ingeleverd. De opzet van deze nieuwe wijk lijkt ons over het algemeen goed, zij het dat wij het uitermate betreuren dat er toch veel meer bomen gekapt gaan worden dan vooraf te verwachten viel. Natuurlijk worden er ook weer vele nieuwe bomen geplant maar voor deze de wijk fraai aankleden zal het nog heel lang duren.

Het is jammer dat de ontwerpers vaak eerst plannen maken zonder al te veel te letten op de aanwezigheid van een mooie boom of zelfs van boomgroepen. De gemeente heeft wel de bedoeling bij nieuwe bestemmingsplannen de mooiste bomen de term 'groeiplaats boom' mee te geven, maar zover is het nog niet. Met het projectbureau is afgesproken dat wij, zodra de goede kadastrale tekeningen met daarop de plaats van de waardevolle bomen klaar zijn, om de tafel gaan zitten voor verder overleg. Dit zal begin volgend jaar het geval zijn.

Het Diekman.

Voor dit gebied heeft er een inventarisatie plaatsgevonden van de fauna en flora door een gespecialiseerd bureau. Onze suggestie om zoveel mogelijk bij de beplanting gebruik te maken van inheemse soorten is door de gemeente overgenomen.

Dit geldt ook voor de opmerking over de cultuurhistorie van het gebied. De plantoelichting wordt inzake de aanwezige 'Bakspieker' aangepast. Gelukkig is nu duidelijk verwoord dat de gemeente geen plannen heeft om de bestaande boerderij Het Engerink te slopen.

Enige tijd later hebben wij een brief verstuurd inzake bescherming van het Engerinksbos tijdens de bouw van de wijk. Hierop heeft de gemeente snel en zeer positief gereageerd.

Transportcentrum

Hoewel dit gebied nauwelijks groen of andere natuurwaarden kent en het een heel duidelijke andere functie heeft, hebben wij toch een zienswijze ingediend.

Met name de overgang van het betreffende plangebied naar het buitengebied is nu veel te hard. Deze overgang moet naar onze mening een stuk geleidelijker van opzet worden.

Daarnaast vinden wij dat de buitenverlichting van de panden een veel te grote lichtvervuiling met zich meebrengt. Vooral de instraling van het buitengebied moet beperkt worden daar er anders geen sprake kan zijn van een ecologische verbindingzone.

Groene Scheg

Met deze naam wordt het gebied aangeduid dat gelegen is aan de Oldenzaalsestraat vanaf de bebouwing van Lonneker tot aan 't Kleijne Vaert bij de Potsweg. Deze fraaie groene long staat onder stevige druk van diverse kanten. Thans is het gebied slecht toegankelijk en eigenlijk alleen van de buitenkant te benaderen.

Er bestaan plannen om hier een landhuis te bouwen, daarnaast wil 't Kleijne Vaert uitbreiden en verder is op landgoed Het Bouwhuis gestart met nieuwbouw.

Om al deze en evt. andere plannen goed te kunnen beoordelen en om voorlopig ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan heeft de gemeente een voorbereidingsbesluit voor dit gebied genomen. Eerst wil men een landschapsplan laten maken en pas aan de hand daarvan zijn andere ontwikkelingen mogelijk.

Het hele gebied is door ons zorgvuldig bekeken. Voor een groot deel ervan is bebouwing erg schadelijk.

Vliegveld:

Het belangrijkste nieuws is natuurlijk de sluiting van de basis. Naast het grote verlies aan werkgelegenheid moet ook opgemerkt worden dat de basis een zeer belangrijke rol vervulde bij het behoud van het fraaie omringende landschap met zijn vele kleine landgoederen. Zonder de aanwezigheid van de basis zouden deze gebieden groot gevaar lopen door bebouwing.

Welke kant het nu uit zal gaan is vooralsnog onbekend maar grote waakzaamheid blijft geboden. Het is van groot belang dat wij mede met Groen Beraad en andere organisaties invloed krijgen op de nieuwe invulling van het gebied.

Zolang er echter nog gevlogen wordt, hebben we ook te maken met de geluidsoverlast. De Stg. Houdt Driene Groen heeft mede namens andere organisaties een bezwaar aangetekend tegen een verandering van het aantal starts en landingen in de vergunning van de burgerluchtvaart. Momenteel valt het aantal landingen en starts binnen de geluidscontouren van de militaire luchtvaart maar aan deze constructie zitten de nodige vraagtekens.

Boeldershoek

De afvalverbrandingsinstallatie heeft grootse plannen om de fabriek uit te breiden met een 3° verbrandingslijn. Hiervoor is een MER procedure opgestart. Over de opzet van deze procedure hebben wij een zienswijze bij GS ingeleverd. In enkele uitgebreide telefonische gesprekken met de behandelend ambtenaar van de provincie kwamen zoveel vraagtekens naar voren dat een zienswijze indienen alleszins gerechtvaardigd werd geacht.

Pas in een later stadium, wanneer de aanvraag in het stadium van de inspraak is gekomen, kan er evt. bezwaar worden gemaakt. Het zal een moeilijke afweging worden tussen gecontroleerde verbranding van grotere hoeveelheden afval o.a. ook uit het buitenland, tegenover de vele afvaltransporten die er nu geschieden naar minder gecontroleerde plaatsen in Duitsland. De uitbreiding levert wel een grotere uitstoot van fijn stof.

Toetsingskader Milieukwaliteit

De gemeente is bezig met het ontwikkelen van een zgn. 'toetsingskader milieukwaliteit'. Bij een integrale controle in het vorige jaar heeft de VROM inspectie het ontbreken van beleid en programmering als een knelpunt benoemd. Met het ontwikkelen van het toetsingskader wordt dit probleem opgelost.

Voor het samenstellen van dit toetsingskader wordt met diverse groeperingen gesproken, zo ook met ons. In een tweetal gesprekken hebben wij doorgenomen welk ambitieniveau wij voor diverse onderwerpen nodig vinden, een basisniveau dat louter de wettelijke verplichtingen volgt, een basis + niveau waarbij het milieu aandacht heeft en een basis ++ niveau waarbij het milieu bepalend is.

Van tevoren hadden we een overzicht gekregen van de globale milieusituatie in Enschede per categorie zoals bodemkwaliteit, luchtkwaliteit, geluidshinder etc.

Een reeks van thema's is daarna volgens de 3 genoemde niveaus besproken. Aan de orde kwam o.a. de situatie rond afval, bodemkwaliteit, geluidskwaliteit wonen, verkeer, natuur en landschap, klimaat /energiebesparing.

Wij zijn zeer benieuwd hoe het toetsingskader er uit komt te zien.

Entente Florale

De gemeente Enschede heeft in het kader van de Entente Florale de eerste prijs gewonnen als 'de groenste stad van Nederland'. Wij hebben de gemeente hiermee gefeliciteerd en daarbij tevens de hoop uitgesproken dat deze bekroning niet alleen voor de parken geldt maar dat ook het kleine groen voldoende aandacht zal krijgen evenals het fraaie buitengebied.

Het thema 'milieu'.

In enkele vergaderingen hebben wij uitvoerig gesproken over het thema duurzame / onduurzame energie en welke mogelijkheden wij hebben om het energieverbruik in ons land te beperken. Een uitermate moeilijke zaak temeer daar het thema niet hoog op de internationale ladder staat. Via een grote hoeveelheid indringende informatie toonde een van onze leden, de heer G.Bos, ons uitvoerig hoe groot het probleem wel is. Onze energie komt voor het overgrote deel door het verbranden van niet duurzame, fossiele brandstoffen met alle nadelen van dien. Momenteel zijn er geen andere alternatieven.

Daarbij komt dat in de voorlichting de mogelijkheden van duurzame energie schromelijk overschat worden en vaak wordt het begrip energieverbruik gekoppeld aan elektriciteitsverbruik per huishouden. Dit terwijl dit laatste verbruik maar een heel klein deel is van ons totaal energieverbruik (productie van goederen, transport, verwarming etc.)

Meldpunten netwerk Gezondheid en Milieu

Dit meldpunt geeft veel informatie uit, o.a. katernen over 'fijn stof', over 'werk en milieu', maar ook over 'milieu, stiefkindje van het lokale gezondheidsbeleid?'. Het komend jaar zullen wij ons hier meer mee bezig moeten houden. Intussen hebben wij ons aangemeld als lid van de 'Burgeralliantie Gezondheid en Milieu'.

Overleg met stadsdeelbeheerders

Door de veranderde kapvergunning kregen wij het idee dat er meer gekapt wordt dan voorheen. In een overleg met de stadsdeelbeheerders is dit onderwerp besproken. Zij hebben niet deze mening. Wel erkennen zij de noodzaak om deze veronderstelling nauwkeurig in de gaten te houden.

Aan de zuidrand van de stad is aan het einde van de zomer een zandpad verhard en min of meer geasfalteerd. Dit leidde tot nog al wat commotie bij buurtbewoners. Met de stadsdeelbeheerder is afgesproken dat bij een nieuwe situatie vooraf met ons wordt overlegd teneinde onnodige irritatie te voorkomen.

Brand Vredestein

Naar aanleiding van de ramp bij Vredestein hebben wij een brief naar het College van B en W alsook naar de Raad en naar de directie van het bedrijf gestuurd waarin wij onze zorg uitspreken over de gang van zaken. Wij vinden dat we in elk geval recht van spreken hebben omdat wij reeds ruim 2 jaar geleden suggesties hebben ingediend in het kader van de herstructurering van de haven. Wij vroegen toen nadrukkelijk aandacht voor het opvangen van bluswater bij een calamiteit van een chemisch bedrijf. Deze suggesties werden toen als 'zeer bruikbaar' betiteld maar vervolgens hoorden wij hier niets op.

WERKGROEP BOMEN

Kapbeleid

De activiteiten van de werkgroep begonnen in 2003 met de wijziging van de gemeentelijke kapverordening en het daarbij behorende toetsingskader. De gemeente wilde voor de eigen bomen dezelfde vergunningsgrens gaan hanteren als voor particuliere bomen: een stamdiameter op 1.30 m hoogte van 30 cm in plaats van 10 cm. Er kwam zelfs nog wat bij, omdat voortaan de omtrek gemeten wordt (dat is veel duidelijker, omdat een stam 'ovaal' kan zijn) en 95 cm afgerond werd naar een meter. Volgens de NMrE heeft de gemeente een voorbeeldfunctie en zou dus voor zichzelf strenger moeten zijn dan voor particulieren. Bovendien staan gemeentebomen vrijwel altijd op plaatsen waar veel mensen op uitkijken of langskomen. Tot het laatste moment is daarom geprobeerd de grens voor de gemeente op 20 cm diameter te krijgen (65 cm omtrek). Het is niet gelukt. De verwachting van de gemeente was, dat er nu veel minder tijd nodig zou zijn voor kapvergunningen van gemeentebomen, omdat immers voor vele bomen geen vergunning meer nodig zou zijn. Die tijd zou beter besteed kunnen worden aan een goed groenbeleid en -beheer. Nu er alleen nog kapvergunningen nodig zouden zijn voor grote, en dus - mogelijk - mooie bomen nam de werkgroep zich voor veel meer kapvergunningen daadwerkelijk ter plaatse te gaan bekijken. De gemeente was zo vriendelijk de toegestuurde vergunningen op ons verzoek met steeds meer gegevens uit te breiden die voor een goede beoordeling nuttig kunnen zijn.

Het toetsingsformulier blijkt beslist niet te werken, al wordt het nog steeds gebruikt. Het wordt bijvoorbeeld slecht ingevuld. Zo wordt het soort overlast (b.v. kleverige afscheiding, duisternis in huis) meestal niet ingevuld. Ecologische waarde van een dode boom in het bos wordt niet gewaardeerd met punten, terwijl die juist hoog is. Onder 'overlast' wordt op vele punten gescoord: zo krijgen door wortels opwippende stoeptegels punten voor 'overlast gedurende het gehele jaar', voor 'meer dan 10 uur per dag' en voor 'schade aan bestrating'. Een gezonde maar verder niet bijzonder opvallende boom legt tegen dat geweld al gauw het loodje. Tenslotte voldoet het toetsingskader niet in al die gevallen, dat een boom moet wijken in verband met een bouwplan of reconstructie van het groen. Maar dat was te verwachten. Onze ervaringen met de nieuwe kapverordening en het bijbehorende toetsingskader spelen in de evaluatie van het kapbeleid een grote rol.

Bezwaren tegen kapvergunningen

Door de gewijzigde kapverordening is nu alleen nog een vergunning nodig voor flinke bomen die daardoor vaak beeldbepalend zijn. De werkgroep is daarom veel meer kapvergunningen in het veld gaan beoordelen. Dat resulteerde in 23 nieuwe bezwaren. In totaal heeft de werkgroep zich in 2003 met 26 bezwaren beziggehouden in verschillende stadia van de bezwarenprocedure. In negen gevallen was de uitspraak van de Commissie Bezwaarschriften en B&W voor ons en de bomen negatief. Het meeste succes is er geboekt met overleg naar aanleiding van een ingediend bezwaar. Soms werd de aanvraag ingetrokken. In andere gevallen kon een plan zo aangepast worden dat de belangrijkste bomen gespaard werden (soms helaas ten koste van weer andere bomen). In nog andere gevallen konden bomen verplant worden of kon er ter compensatie in de buurt een nieuwe of grotere boom komen.

De werkgroep is zich nadrukkelijk ook gaan bezighouden met behoud van dode bomen in een bosachtige omgeving, mits ze geen gevaar opleveren. Dode bomen zijn zeer belangrijk voor het bosecosysteem, vooral als de stam nog overeind staat. Tot nog toe wordt vrij algemeen erkend dat dode bomen ecologische waarde hebben en lang niet altijd gevaar opleveren, maar als er eenmaal een vergunning is aangevraagd mag de boom van de gemeente en de Commissie Bezwaarschriften om. Het is dus zaak de stadsdeelbeheerders ervan te overtuigen dat dode bomen, die niet gevaarlijk zijn, moeten blijven staan.

Overleg en bijzondere zaken

In 2003 is er weer veel overleg geweest met beleidsmedewerkers, uitvoerders in de stadsdelen, projectleiders, ontwerpers en andere ambtenaren en particulieren. Zo zijn er 27 gesprekken geweest over aangevraagde of verleende kapvergunningen. Dergelijk overleg is altijd nuttig. Er komen ontwerptekeningen op tafel en soms valt er te onderhandelen over aanpassing van een plan. Enkele zaken moeten hier nader toegelicht worden, omdat er iets bijzonders mee is.

Wissink's möl

De stichting die de molen beheert wilde graag de bomen aan de Haaksbergerstraat en de Helmerstraat gekapt zien, zodat de molen meer en gelijkmatiger wind zou vangen. Voordat de kapvergunning verleend werd was er een gesprek tussen vertegenwoordigers van die stichting, de gemeente en de NMrE. Daar werd uitgelegd hoe bijzonder de molen is, dat hij op de originele plek op de originele fundamenten staat en dat de geheel houten

molen kapot gaat, als de wind alleen de top raakt. Als de molenmensen gelijk hebben komt het neer op een keuze tussen een 'aantrekkelijk groen' en een 'waardevol cultuurhistorisch' landschap. B&W heeft lang nodig gehad die keuze te maken, maar verleende uiteindelijk de kapvergunning. De NMrE heeft na veel discussie bezwaar gemaakt, opdat er tijd zou zijn voor het vinden van een onafhankelijk antwoord op een heel stel technische vragen.

Zuiderval

Aan weerszijden van de Zuiderval zal gebouwd worden. Er zijn verschillende gesprekken geweest over die plannen die ten koste zullen gaan van een groot aantal bomen. Sommige daarvan, ten zuiden van het P&R terrein op de plek waar de brandweergarage komt, worden verplant. De cultuurhistorisch zeer waardevolle linden op diezelfde plek worden gespaard als herinnering aan het oude erve Lippinkhof. Veldbezoek en gesprekken leidden tot het corrigeren van enkele fouten in de tekeningen, zodat straks niet de verkeerde bomen gekapt worden.

Aan de overkant van de Zuiderval zouden verschillende monumentale eiken weg moeten, omdat ze o.a. de verkaveling in de weg stonden. Overleg leidde tot aanpassing van de kavelindeling, zodat de meeste grote eiken kunnen blijven staan. Wel moeten er nu enkele kleinere gekapt worden. In dit gebied staan vele oude, soms bijna dode, bomen. Enkele dienen als woonplaats voor de beschermde Watervleermuis, die boven de nabijgelegen vijver voedsel zoekt. Bij de inrichting van het gebied blijven deze bomen gespaard en met verlichting en dergelijke wordt met de vleermuizen rekening gehouden. De NMrE zou de plek met de oude bomen liefst de status van reservaat toekennen om ook in de toekomst de aanwezigheid van dode bomen veilig te stellen. Voorlopig acht de gemeente dat niet nodig.

Citroenvlinder

De publieksmedewerker van de Eschmarke moest de NMrE helaas vertellen dat er bij de aanleg van een parkje met waterpartij vier reusachtige eiken gesneuveld waren of vanwege acuut gevaar gekapt moesten worden. In alle stadia van dit plan was het fout gegaan. De ontwerper was gaan tekenen, zonder dat hij of zij eerst de enorme te sparen bomen had ingetekend. De waterpartij moest heel diep uitgegraven worden, tussen twee van de eiken door. Bovendien moest er pal naast de bomen een volkomen overbodige brug komen, op stevige fundamenten. De mensen die het plan uit moesten voeren, zijn zomaar aan het werk gegaan, zich niet afvragend, of de bomen al dat gegraaf wel zouden overleven. Hopelijk heeft de gemeente van deze zaak geleerd en worden te sparen bomen voortaan echt in alle stadia van de planvorming meegenomen.

P.A. van Deldenstraat

Op een zaterdagochtend in alle vroegte werd hier een negental esdoorns gekapt op een grasveld naast een flat, tegenover een rij eengezinshuizen. Omwonenden waren woest. Er was geen kapvergunning gepubliceerd en het tijdstip van het onverwachte kappen was heel verdacht. Volgens de gemeente was er geen vergunning nodig omdat de bomen te dun waren. De bewoners twijfelen daaraan. Helaas was er niets meer te bewijzen, omdat het hout direct verwijderd was. Opmeten van de stobben leerde echter, dat het zeer waarschijnlijk is dat een aantal bomen dikker was dan 100 cm stamomtrek.

Europalaan

Aan de Europalaan was een kapvergunning aangevraagd voor een Gleditsia, in het Nederlands een valse christusdoorn genoemd. In eerste instantie tekende de Natuur- en Milieuraad hiertegen protest aan, de boom is vitaal en zo'n 45 jaar oud, terwijl de Gleditsia's 100 tot 150 jaar kunnen bereiken. De overlast is volgens ons met snoei te verhelpen.

De kapvergunning werd echter wel verleend. Wij zouden naar de rechter hebben kunnen stappen, maar besloten na een gesprek met een vertegenwoordiger van de bewonersraad dit niet te doen. Einde van de boom? Wij vonden de motieven die gegeven werden om de boom te kappen wel zo subjectief, dat we alle bewoners een mooie brief in de bus hebben gestopt met de argumenten die pleiten voor behoud van de Gleditsia. Wij hopen dat zij reageren en nog eens goed over de noodzaak van deze kap nadenken.

Scholing

Twee leden van de werkgroep hebben in Apeldoorn een scholingsdag van de Bomenstichting bezocht over de juridische kanten van bomen in de stad.

GROEN BERAAD

Sinds december 2001 bestaat Groen Beraad, het samenwerkingsorgaan van die natuur-, milieu- en andere organisaties die het behoud van het landschap in en om Enschede als één van hun belangrijkste doeleinden zien. Als initiatiefnemer van dit overleg fungeren wij nog steeds als aanjager en coördinator en ons bureau fungeert ook als postadres.

In het afgelopen jaar hebben twee van de deelnemende organisaties hun activiteiten binnen Groen Beraad beperkt, t.w. de Dorpsraad Lonneker en het Platform Het Brunink. Daarnaast is een andere organisatie er bij gekomen n.l. de Vereniging Losserssestraat-Landweerweg.

Het Groen Beraad is in dit jaar 5 keer bijeen geweest.

Bij deze vergaderingen is gesproken over het functioneren van het Beraad, de kantorennota van de gemeente, de regiovisie van Netwerkstad, de ecologische verbindingszone in het Middengebied, de N.W. tangent, de rondweg om Lonneker, het GVVP van Hengelo, de habitatrictlijn, de verkeerssituatie in Enschede-west, de nota alternatieven voor de Usseleres, het landschapspark Lonneker, de N 18, de verplaatsing van de puinbreker van Hengelo naar de Boeldershoek, de ontwikkelingen van de vliegbasis en de keuze van de Middentangent.

Op 24 november hebben we met 2 wethouders uitvoerig gesproken over een aantal van bovengenoemde zaken.

Daarnaast zijn er veel andere contacten, hetzij dat de afgevaardigden deel uit maken van klankbordgroepen maar ook omdat er gezamenlijk activiteiten zijn geweest.

Er zijn namens Groen Beraad een paar brieven verstuurd

-naar de gemeente Enschede over het kantorenbeleid. Wij zijn van mening dat op grond van de cijfers van de gemeente zelf er sprake is van een langjarig groot overschot en dat de gemeente daarom niet moet meewerken aan de bouw van nieuwe kantoren. De gemeente verkoopt meestal de grond en eenmaal bebouwd wordt het nooit meer groen.

-naar de DSOB inzake vertegenwoordiging buitengebied. Wij hebben nadrukkelijk aangegeven hoe onze positie is t.o.v. alle aangesloten organisaties. Verderop in dit verslag wordt dit nader aangegeven.

-naar het College en de Raad met een felicitatie inzake de bekroning tot 'Groenste stad van Nederland' en daarbij de wens uitgesproken dat ook het buitengebied zodanig wordt behouden dat wij over enige jaren ook de 'groenste gemeente van ons land' zullen worden.

- naar GS van Overijssel betreffende de verkenningstudie Lonneker. Wij zijn van mening dat er geen rondweg moet komen en dat er beperkende maatregelen genomen moeten worden vanaf de kruising Oldenzaalsestraat-Landweerweg-Oude Deventerweg. Hier zal naar onze mening een rotonde moeten komen.

Verder zijn allerlei belangrijke rapporten en agendastukken van de raadscommissies onder de diverse belanghebbenden verspreid.

Overleg Groen Beraad - Dienst Stedelijke Ontwikkeling en Beheer

Het afgelopen jaar heeft er tweemaal een overleg plaatsgevonden tussen een afvaardiging van Groen Beraad en die van de DSOB.

Op 16 januari is er uitvoerig gesproken over de status van Groen Beraad. De gemeente wil graag duidelijkheid hebben over de vraag of Groen Beraad een platform voor informatie is of dat er mee te onderhandelen valt op zodanige wijze dat men daarna geen 'last' meer heeft van de aangesloten organisaties.

Wij hebben duidelijk gemaakt dat wij een platform zijn voor informatie uitwisseling en een plek waar zoveel mogelijk een gemeenschappelijk standpunt naar de verschillende overheden kan worden vastgesteld.

Het kan echter nooit zo zijn dat de aangesloten organisaties daarmee gebonden zijn aan dat standpunt en geen andere mening meer naar voren kunnen brengen.

Verder is er in dit overleg gesproken over de ligging van de 'rode contouren'. Deze liggen momenteel niet geheel vast in die zin dat er een topografische kaart onder ligt. Volgens de DSOB gebeurt dit wel zodra men klaar is met de cultuurhistorische inventarisatie van het buitengebied en de RO visies op de stadsdelen.

Op 27 maart is er een vervolg overleg geweest.

Hierbij is opnieuw de positie van Groen Beraad aan de orde geweest evenals het onderwerp 'rode contouren' In Rutbeek-oost zijn helemaal geen contouren vastgelegd. Dit heeft voor de gemeente geen prioriteit, de evt. plannen voor dit gebied komen misschien pas over 15 jaar in beeld.

Verder is gesproken over de vraag naar bedrijfskavels op de Usseleres. Waar men hier zal beginnen en in welk tempo staat thans niet vast, dat zal 'de markt' bepalen. Er is nadrukkelijk gepleit voor een betere informatie naar de bewoners toe. Dit wordt toegezegd.

Verder is ook gesproken over de invulling van de Stadsrandzone en het Kennispark van de UT.

Afgesproken wordt dat dit overleg met ons 2-3 keer per jaar zal worden gehouden.

Begin mei heeft Groen Beraad een schriftelijk antwoord gegeven op de vraag inzake de vertegenwoordiging van het buitengebied. Ons antwoord is feitelijk hetzelfde als hierboven reeds is vermeld.

Van de dienst hebben we de rest van dit jaar, ondanks enkele telefonische herinneringen, slechts een ontvangstbevestiging van onze brief ontvangen. Een standpunt van de dienst zien wij nog steeds tegemoet. In het najaar was een nieuw overleg gepland. Dit is door de dienst geannuleerd. Begin volgend jaar is wel weer een overleg gepland.

Externe contacten

Gemeente Enschede

Ook in dit verslagjaar hebben wij weer zeer geregeld contact gehad met diverse afdelingen van de gemeente. Deze contacten verlopen altijd in een zeer goede sfeer en wij zijn zeer tevreden over de medewerking van de ambtenaren. Met name willen wij hier mevr. G.Boers noemen die voor ons nog steeds als een belangrijke verbindingschakel functioneert.

Contacten met NMO

Op 16 jan. heeft Margriet Heuvelink van NMO onze vergadering bijgewoond. Het doel was tot een wederzijdse kennismaking te komen. Wij hebben veel informatie gekregen over het reilen en zeilen van NMO, zij heeft een beeld gekregen van datgene waar wij ons mee bezig houden.

Rechtstreeks hebben wij niet zoveel contact met NMO, maar indirect treffen wij diverse medewerkers in projectgroepen, bij bijeenkomsten en in vergaderingen b.v. in het regionaal overleg.

In het gesprek kwam naar voren dat ook de organisaties die bij ons zijn aangesloten een beroep kunnen doen op de hulp van NMO bij het opzetten of uitvoeren van projecten.

Op 19 september hebben een tweetal leden van ons deelgenomen aan het zgn. veldsymposium dat mede door NMO in onze regio werd georganiseerd. Via een groot aantal presentaties 'in het veld' kregen de deelnemers een zeer goede indruk van de ontwikkelingen in het fraaie landschap rond onze stad. Een zeer geslaagde dag.

Overleg met de Natuur- Milieuraad Hengelo

Met onze zusterclub in Hengelo hebben wij geregeld contact. Zo wisselen wij alle vergaderstukken met elkaar uit, stellen elkaar op de hoogte van zaken die van wederzijds belang zijn, informeren wij elkaar over nieuwe ontwikkelingen en treden waar mogelijk gezamenlijk op, b.v. in een reactie naar buiten.

Zo hebben wij een zelfde reactie naar de resp. gemeentebesturen gestuurd inzake het Middengebied en ook inzake het grondbeleid van Netwerkstad.

Het is nadrukkelijk de bedoeling deze samenwerking waar mogelijk verder uit te breiden

Twentse landdag

In september werd voor de tweede keer de Twentse Landdag gehouden, een groot festijn in het Ledebouerpark 'waar stad en land elkaar ontmoeten'. Men kon er kennis maken met wat er zoal in het buitengebied omgaat, zoals bijvoorbeeld een veekeuring, streekproducten en bijen houden. Diverse organisaties die zich met groen en/of het buitengebied bezighouden waren met een stand aanwezig. Wij hadden er ook een kraam. Er was voorlichtingsmateriaal en er waren fietsrouteboekjes, ansichtkaarten en kleine puzzeltjes te koop van planten en dieren. Als je iets te koop hebt, staan mensen langer bij de kraam en kom je eerder in gesprek. De Twentse Werkgroep Natuurbehoud (een werkgroep van de bij ons aangesloten ENMV) had o.a. in onze kraam handtekeningenlijsten neergelegd om te peilen hoeveel mensen het vliegveld 'groen' willen houden. Veel mensen zetten spontaan hun handtekening en er is veel over de sluiting van de vliegbasis gesproken, de bescherming die de vliegbasis tot nog toe bood tegen verstedelijking tussen Hengelo en Enschede en wat er met het grote groene gebied met hoge natuurwaarden zou gaan gebeuren. Tenslotte hadden we nog een prijsvraag: wie weet waar de 10 gepresenteerde foto's van het Enschedese buitengebied gemaakt zijn. Het blijkt, dat de boeren het buitengebied veel beter kennen dan de burgers. Bijna alleen boeren waagden zich aan het invullen van het formuliertje. De prijs ging dan ook naar iemand uit landbouwkringen. Al met al was het een geslaagde dag met zeer veel bezoekers en stralend weer.

Huisvesting

Doordat de FCE waarbij wij onderhuurder zijn, verhuisd is naar de Langestraat 24 kamer 88 (stadhuis) zijn wij daar sinds 25 februari ook gehuisvest. Na wat aanloopp problemen vanwege de aansluiting van telefoon en computer, zijn wij over de huisvesting tevreden. Doordat de ruimte samen met het uitbureau wordt gedeeld, is de werksituatie van onze medewerkster Mevr. Anja Smit er ook op vooruit gegaan.

Onze vergaderingen worden nu ook in een van de ruimten van het stadhuis gehouden, maar het spreekt vanzelf dat wij voor de rest geheel los staan van de gemeente.